

Reflektioner kring Trafikverkets riktade utlysning *”Nästa generations beslutsstöd”*

2023-08-18

Johan Hansson, IPF

Mats Tyrstrup, SCoG

INSTITUTET FÖR PERSONAL-
& FÖRETAGSUTVECKLING

Från utlysningstexten – fokusområde C

Sammanhang för planeringsutmaningarna (arenan, processer)

- **Adaptiva arenor och delat beslutsstöd**
- **Systemperspektiv och innovation för nyttiggörande, synergier och synteser**
- Kapitalisering tillgängliggörande av ny kunskap
- Hur kan planeringen av transportsystemet utvecklas för att dra nytta av digitaliseringens möjligheter?
- Den offentliga affären som nyckel och drivkraft för en hållbar samhällsutveckling

”the known unknowns”?

- Med hjälp av vilket beslutsstöd har Trafikverket kommit fram till beslutet att utforska förutsättningar för framtagande av nästa generations beslutsstöd?
- Med andra ord: hur vet vi att vi behöver förnya beslutsstödet?

INSTITUTET FÖR PERSONAL-
& FÖRETAGSUTVECKLING

Beslutsstöd =

tekniker/metoder för att omvandla verksamhetsdata till information som kan utgöra underlag för beslut.

INSTITUTET FÖR PERSONAL-
& FÖRETAGSUTVECKLING

Beslutsteori, en ”problem-meny”

- Möjligheten att separera beslut och handling i tid och rum?
- Möjligheten att avgränsa beslut till definierade funktioner hos delar av systemet?
- Betydelsen av berörda aktörers förståelse/beskrivning av behov och möjliga bidrag?
- Legitima grunder för beslutsfattande?
- Scope och inriktning: strategiska- taktiska- och operativa beslut
- Organisatoriska förutsättningar; hierarki, nätverk, samverkansarenor.

[ref: Lawrence & Lorsch 1967]

Följeforskning: realiserandet av nästa generations beslutsstöd

1. Målbild:

- Vilka behov ska nästa generations beslutsstöd tillgodose? Önskade effekter? Utfallsmått?

2. Nuläge – befintliga beslutsstöd

- kapacitet / brister?
- arenor, internt/externt?
- arbetssätt?

3. Process – hur gå tillväga för att ta fram nästa generations beslutsstöd?

- Roadmap, tollgates, iterationer
- Alignment: har vi en gemensam syn på- och förmåga att hantera osäkerhet, risk, komplexitet, framtiden, planeringshorisonter, etc?

Inter-organisatoriska beslutsstöd, adaptiva arenor etc

- Dilemma: balansen mellan påverkan-utan-ansvar och ansvar-utan-påverkansmöjlighet.
- Önskad konsekvens: tillskapandet av nya organ, funktioner, aktiviteter och instanser. Admin-kroppen sväller.

Nästa generations beslutsstöd är redan här?

